

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 389/2014
18.12.2014. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер-Поповић и Звездане Лутовац, чланова већа, у ванпарничном поступку предлагача З.О., С.М., Б.Ж. и Д.М., сви из П., које заступа пуномоћник В.К., адвокат из У., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Р4 И бр.31/14 од 18.09.2014.године, у седници већа одржаној дана 18.12.2014.године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ решење Вишег суда у Ужицу Р4 И бр. 31/14 од 18.09.2014.године и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Виши суд у Ужицу се решењем Р4 И бр.31/14 од 18.09.2014.године огласио апсолутно ненадлежним за поступање по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року поднетом од стране пуномоћника предлагача З.О., С.М., Б.Ж. и Д.М., сви из П., па је поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року у предметима Основног суда у Прибоју 2-8-И бр. 683/11, 2-8-И бр. 750/11, 2-8-И бр. 1041/11 и 2-8-И бр. 1406/11 одбацио.

Против наведеног решења предлагачи су благовремено изјавили жалбу, због битне повреде одредаба парничног и ванпарничног поступка и погрешне примене материјалног права. Предложили су да Врховни касациони суд усвоји жалбу, преиначи или укине побијано решење и предмет врати Уставном суду Републике Србије коме су предлагачи и поднели уставну жалбу због повреде права на суђење у разумном року и повреде права на имовину.

Одлучујући о жалби предлагача на основу члана 8б. став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08 ... 101/13) Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 386. и 402. ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11 ... 55/14) у вези са чланом 30. став 2. ЗВП („Службени гласник СРС“ бр.25/82 ... „Службени гласник РС“ бр. 46/95 ... 55/14) који се примењује на основу члана 8в. Закона о уређењу судова и одлучио да је жалба предлагача основана.

Одредбом члана 8а. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13) у ставу 1. прописано је да странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року. У ставу 2. ове законске одредбе прописано је да се захтевом из става 1. овог члана може тражити и накнада за повреду права на суђење у разумном року.

Одредбом члана 8б. став 1. истог закона прописано је да ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити примерени рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права на суђење у разумном року. Накнада из става 1. овог члана исплаћује се из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од 3 месеца од дана подношења захтева странке за исплату (став 2. истог члана). Против решења о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року може се изјавити жалба Врховном касационом суду у року од 15 дана у складу са одредбом члана 8б. став 3. истог закона.

Одредбом члана 8в. овог закона прописано је да се на поступак за заштиту права на суђење у разумном року и накнаде за повреду права на суђење у разумном року сходно примењују одредбе којим се уређује ванпарнични поступак.

Сагласно наведеним законским одредбама, од почетка њихове примене 22.05.2014.године, заштита права на суђење у разумном року за предмете који су у току остварује се у ванпарничном судском поступку.

Предлагачи су 07.05.2014.године поднели Уставном суду Републике Србије уставну жалбу због повреде права на суђење у разумном року зајемченог одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије и повреде права на имовину зајемченог чланом 58. став 1. Устава Републике Србије, учињених у извршним поступцима пред Основним судом у Прибоју у предметима И бр. 83/11, И бр. 750/11, И бр. 1041/11 и И бр. 1406/11.

Уставни суд је уставну жалбу заведену код тога суда под бројем Уж 4095/14 након почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова доставио Апелационом суду у Крагујевцу на надлежност. Апелациони суд у Крагујевцу је решењем Р4 г 262/14 05.08.2014.године предмет уступио на надлежност Вишем суду у Ужицу.

Виши суд у Ужицу је одлучујући о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року извршио увид у списе предмета Основног суда у Прибоју И бр. 683/11, И бр. 750/11, И бр. 1041/11 и И бр. 1406/11 и утврдио да је извршни поступак у наведеним предметима окончан, достављањем решења о извршењу на провођење Народној банци Србије, Одсеку за принудну наплату Крагујевац у 11. и 12. месецу 2011.године, због чега се огласио апсолутно ненадлежним и одбацио захтев за заштиту права на суђење у разумном року у наведеним предметима извршења.

Жалбеним наводима предлагача указује се да предлагачи своја потраживања према извршном дужнику И.ц. а.д. П. нису остварили у извршном поступку пленидбом новчаних средстава извршног дужника са текућих рачуна ближе наведених у предлозима за извршење. Стога је извршни поверилац Б.Ж. предложила извршење на целокупној имовини извршног дужника, истовремено подносећи захтев за добијање изјаве о имовини извршног дужника, сагласно члану 20. став 3. и члану 54. став 1. и 2. Закона о извршењу и обезбеђењу. О том захтеву према наводу жалиоца суд није ни поред више ургенција донео никакву одлуку, осим обавештења да се потраживање може наплатити од купца капитала извршног дужника, обзиром да је извршни дужник приватизован. Предлоге за извршење против купца извршног дужника А. а.д. из П. исти основни суд је одбио као неосноване. Даљим жалбеним наводима предлагачи указују да је над извршним дужником решењем Привредног суда у Ужицу Ст 14/2014 од 21.07.2014.године отворен стечајни поступак.

По одредби члана 75. Закона о извршењу и обезбеђењу извршни поступак се окончава обуставом или закључењем. Члан 76. истог закона прописује услове за доношење одлуке о обустави извршења, а чланом 77. истог закона прописано је да се одлука о закључењу поступка извршења доноси по намирењу извршног повериоца. Окончање извршног поступка следом цитираних законских одредби не наступа самом чињеницом достављања решења о извршењу Народној банци Србије, Одсеку за принудну наплату. По члану 187. ЗИО организација за принудну наплату новчаног потраживања са рачуна извршног дужника има обавезу да обавести суд о разлозима неспровођења извршења, што имплицира даљу обавезу суда да позове извршног дужника ради изјашњења о даљем току поступка и тек ако се извршни поверилац у остављеном року не изјасни суд обуставља поступак извршења. Наведено подразумева и активну улогу суда у случају да организација за принудну наплату пропусти достављање обавештења.

Побијаним решењем Вишег суда у Ужицу, поступање суда у поступку спровођења извршења, које се спроводи по службеној дужности, није испитано и оцењено обзиром на погрешан став првостепеног суда да је поступак извршења окончан достављањем решења о извршењу Одсеку за принудну наплату Крагујевац ради спровођења извршења са рачуна извршног дужника. Стога ће у поновном поступку првостепени суд оценити надлежност имајући у виду примедбе из овог решења, те ће у зависности од утврђених чињеница и одлучити о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року, док ће у погледу повреде права на имовину у сваком случају предмет уступити Уставном суду Републике Србије да одлучи о поднетој уставној жалби.

На основу изложеног, применом члана 401. став 3. ЗПП у вези са чланом 30. став 2. ЗВП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**